

พัฒนาการของมาตรวิทยาความดันของไทย
เปรียบเทียบกับประเทศอื่น
ในเอเชีย

โดย ร.อ.ธวัช ช่างปั้น

หัวข้อการนำเสนอ

- ลำดับของพัฒนาการ
- สถานภาพปัจจุบันของ NIMT Pressure Lab
- มาตรวิทยาความดันของไทยกับประเทศอื่นในเอเชีย
- APMP-PTB Project [Kick off workshop for MEDEA Project (Pressure)]
- Technical visit to NSBM, NML-BSTI, MASM and CSM

Pressure club-28 Feb 17

2

ลำดับของพัฒนาการ

- ห้องปฏิบัติการความดันมว.เริ่มกิจกรรม ตุลาคม 2541 ณ อาคารห้องปฏิบัติการ วศ.
- **หลัก 3 ประการ**ในการพัฒนาขีดความสามารถ
  1. สร้างขีดความสามารถเพื่อ**ตอบสนองความต้องการในประเทศ**(อย่างต่อเนื่องและมีระบบ)
  2. พัฒนาขีดความสามารถนั้นให้**ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ**
  3. พยายาม**ยืนบนขาของตนเอง**

Pressure club-28 Feb 17

3

ลำดับของพัฒนาการ

- ความช่วยเหลือทางวิชาการ : NML Australia, PTB Germany
- ดำเนินโครงการวัด Absolute gravity สำเร็จ กุมภาพันธ์ 2544
- ได้รับการรับรองระบบคุณภาพห้องปฏิบัติการ (EN 45001) พฤศจิกายน 2544 ซึ่งต่อมาเปลี่ยนเป็น ISO/IEC 17025

Pressure club-28 Feb 17

4

ลำดับของพัฒนาการ

- ย้ายห้องปฏิบัติการมายังอาคารมาตรวิทยา (2548)
- CMC ได้รับการประกาศบน Appendix C ของ BIPM database เมื่อ เมษายน 2549
- เริ่มกิจกรรม Pressure metrology club และ หลักสูตรฝึกอบรมด้านมาตรวิทยาความดัน
- ความช่วยเหลือทางวิชาการจาก NMIJ Japan

ลำดับของพัฒนาการ

- เตรียมบุคลากรเพื่อการสถาปนา primary pressure standard
  - * นส.ทัศนีย์ ไพรรี่นรมย์
  - * นาย ปฏิพัทธ์ วงศ์เทพ
- Primary pressure standard ดำเนินการได้สำเร็จ
  - * APMP.M.P-S4
  - * APMP.M.P-S7

สถานภาพปัจจุบันของ NIMT Pressure Lab

- CMC listed in Appendix C (BIPM data base)
- Primary standards available
  - Effective area at zero pressure (A_0)
  - Pressure distortion coefficient (λ)
- Services to customer

สถานภาพปัจจุบันของ NIMT Pressure Lab
CMC listed in Appendix C (BIPM data base)

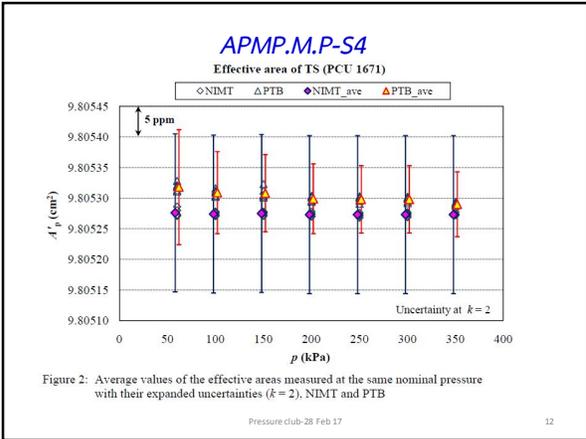
- 18 เมษายน 2549
- 11 lines :
  - Absolute pressure (gas & oil)
[3.5 kPa to 7 MPa & 0.1 MPa to 140.1 MPa]
  - Gauge pressure (gas & oil)
[-1 kPa to 7 MPa & 0.57 MPa to 140 MPa]

Pressure club-28 Feb 17 9

สถานภาพปัจจุบันของ NIMT Pressure Lab
Primary standards available

- *Effective area at zero pressure (A_0)*
- Evidences : APMP.M.P-S4 Supplementary comparison, 60 kPa to 350 kPa gas, gauge mode (2012),
- Bilateral comparison between PTB and NIMT

Pressure club-28 Feb 17 10

APMP.M.P-S4

Table 18: Relative difference of the effective areas and E_n

Nom. Pres. [kPa]	Rel. difference of $\langle A_p \rangle$, [$\langle A_p \rangle_{NIMT} - \langle A_p \rangle_{PTB}$]/ $\langle A_p \rangle_{PTB}$ [10 ⁻⁶]	Rel. uncertainty of $\langle A_p \rangle$ (k=2) [10 ⁻⁶]		E_n
		$U(\langle A_p \rangle_{NIMT})$	$U(\langle A_p \rangle_{PTB})$	
60	-4.3	13.2	9.6	0.26
100	-3.6	13.2	6.8	0.24
150	-3.4	13.2	6.4	0.23
200	-2.7	13.2	5.8	0.18
250	-2.5	13.2	5.6	0.18
300	-2.5	13.2	5.6	0.18
350	-1.7	13.2	5.4	0.12

Pressure club-28 Feb 17

13

สถานภาพปัจจุบันของ NIMT Pressure Lab

Primary standards available

- Pressure distortion coefficient (λ)
- Evidences : APMP.M.P-S7 Supplementary comparison, 50 MPa to 500 MPa oil, gauge mode (2015),
- Bilateral comparison between LNE and NIMT

Pressure club-28 Feb 17

14

APMP.M.P-S7

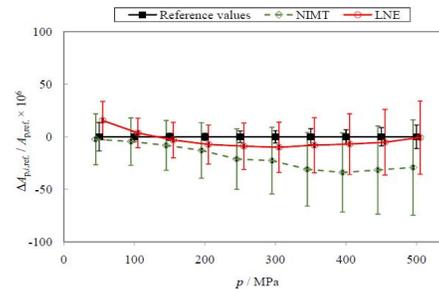

Pressure club-28 Feb 17

15

APMP.M.P-S7

Figure 5. Relative deviation of participant's results from the reference value of CCMP-K13. Error bar represents standard uncertainty of the relative deviation

16

สถานภาพปัจจุบันของ NIMT Pressure Lab

Services to customer

- Calibration
- Training
- Technical consultant
- Seminar/workshop
- Technical assessment (supporting accreditation activity handle by TISI)
- Collaboration with other sectors
  - APMP & PTB
  - Metrology for medical devices :
    - : testing of NIBP
    - : testing of Ventilator

Pressure club-28 Feb 17

17

มาตรฐานวิทยาคความดันของไทยกับประเทศอื่นในเอเชีย

- กลุ่มประเทศที่มีความเข้มแข็งด้านมาตรฐานวิทยาคความดัน
  - ญี่ปุ่น : NMIJ
  - เกาหลี : KRISS
  - ออสเตรเลีย : NMIA
  - จีน : NIM
  - นิวซีแลนด์ : MSL
  - อินเดีย : NPLI
  - ไต้หวัน : CMS
  - สิงคโปร์ : A*Star

Pressure club-28 Feb 17

18

มาตรฐานวิทยาคความดันของไทยกับประเทศอื่นในเอเชีย

- กลุ่มประเทศที่มีการพัฒนาด้านมาตรฐานวิทยาคความดันที่เป็นรูปธรรม
  - อินโดนีเซีย : RCM-LIPI
  - มาเลเซีย : NMIM
  - เวียดนาม : VMI
  - ฟิลิปปินส์ : NML PHIL

Pressure club-28 Feb 17

19

Kick off workshop for MEDEA Project (Pressure)

- PTB ให้การสนับสนุน APMP เพื่อยกระดับขีดความสามารถด้านมาตรฐานวิทยาคความดันของกลุ่ม DEC
- กิจกรรมจัดขึ้นระหว่างวันที่ 25 – 29 มกราคม 2559
- มว.เป็นเจ้าภาพ
- PTB สนับสนุนงบประมาณ

Pressure club-28 Feb 17

20

Kick off workshop for MEDEA Project (Pressure)
 ผู้เข้าร่วมในฐานะผู้เข้ารับการอบรม 19 คนจาก 11 ประเทศ

BSTI (Bangladesh): 1	NMC (Cambodia): 2
RCM-LIPI (Indonesia): 2	CSM (Kyrgyz Republic): 1
NMIM (Malaysia): 2	MASM (Mongolia): 2
NBSM (Nepal): 2	MUSSD (Sri Lanka): 2
NMLPHIL (Philippines): 2	VMI-STAMEQ (Vietnam): 2
NISTI (Papua New Guinea): 1	

Pressure club-28 Feb 17 21

Kick off workshop for MEDEA Project (Pressure)
 6 resource persons :

PTB-Germany
 Dr. Kristin Kiesow

NMIJ AIST-Japan
 Dr. Tokihiko Kobata
 Dr. Hiroaki Kajikawa

NIMT-Thailand
 Mr. Tawat Changpan
 Mr. Likit Sainoo
 Dr. Tasanee Priruenrom

Pressure club-28 Feb 17 22

ภาคทฤษฎี

Pressure club-28 Feb 17 23

Kick off workshop for MEDEA Project (Pressure)
การอบรมภาคทฤษฎี

- Outline of CMCs registration and Key and Supplementary comparisons
- Pressure balance, theory and its use
- International calibration method
- Evaluation of the calibration result and its measurement uncertainty

Pressure club-28 Feb 17 24

ภาคปฏิบัติ

Pressure club-28 Feb 17

25

Kick off workshop for MEDEA Project (Pressure)

การอบรมภาคปฏิบัติ :

- Calibration of hydraulic pressure (10 to 100) MPa using high accuracy transducer as the artifact.
- Comparison protocol on (10 to 100) MPa hydraulic pressure ที่ใช้ใน Key Comparison ครั้งก่อน

Pressure club-28 Feb 17

26

Kick off workshop for MEDEA Project (Pressure)

ผลลัพธ์ของ workshop

1. Key comparison :

- Hydraulic gauge pressure (10 to 100) MPa,
- Participants : RCM-LIPI, NMIM, NML PHIL, VMI-STAMEQ and NIMT
- Comparison identifier : APMP.M.P-K7.3
- Pilot lab : NIMT (ดร.ปริญพัทธ์ วงศ์เทพ)
- Link laboratory : NMIJ Japan, NPLI India
- Comparison artifact : NMIJ Japan

Pressure club-28 Feb 17

27

Kick off workshop for MEDEA Project (Pressure)

2. Comparison exercise :

- Hydraulic gauge pressure (10 to 100) MPa ภายใต้อำนาจแนะนำโดยใกล้ชิดจาก Technical expert
- Participants : NML-BSTI, CSM, MASM, NBSM and MUSSD
- Technical expert : ร.อ. ธวัช ช่างปั้น
- Comparison exercise artifact : NIMT

Pressure club-28 Feb 17

28

Kick off workshop for MEDEA Project (Pressure)

3. ผลการระดมสมอง

- The next project (if available) should be focusing on the existing problem in the group of NMIs who were had never been involved in any key / regional / bilateral comparison as the first priority.
- Calibration of pressure balance by cross-floating method” is highly recommended.

Pressure club-28 Feb 17

29

Technical visit : NSBM, NML-BSTI, MASM and CSM

□ Technical visit by the pressure expert

- Pressure expert :
Mr. Tawat Changpan
- Comparison exercise artifact :
a calibrated high accuracy pressure transducer supported by NIMT.

Pressure club-28 Feb 17

30

Technical visit : NSBM, NML-BSTI, MASM and CSM

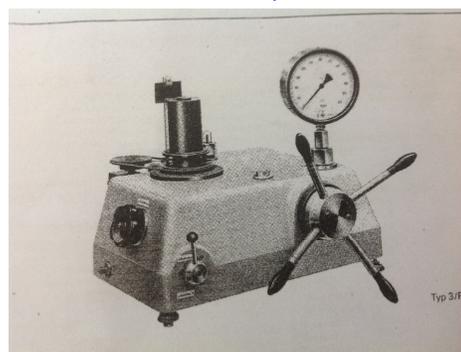
NBSM Nepal

- 13 – 28 มิถุนายน 2559 วันทำงาน อาทิตย์ ถึง ศุกร์
- ดร. ปฎิพัทธ์ วงศ์เทพ ร่วมสังเตุการณ์
- Mr. Arjun Dhakal ประสบการณ์ 6 ปี
- MANOTHERM Beierfeld GmbH (East Germany) Type 3PD 1000 (single PCU) serial no. AY 053, capacity : 1000 bar, class 0.05

Pressure club-28 Feb 17

31

NBSM Nepal

Pressure club-28 Feb 17

32

NBSM Nepal

Pressure club-28 Feb 17

33

NBSM Nepal

- Max EN ratio **1.8** (@1000 bar of the 1st measurement)
- Max EN ratio **0.34** (@ 1000 bar of the 4th measurement)
- G value calculated by PTB program

<http://www.ptb.de/cartoweb3/SISproject.php>

Pressure club-28 Feb 17

34

NBSM Nepal

Pressure club-28 Feb 17

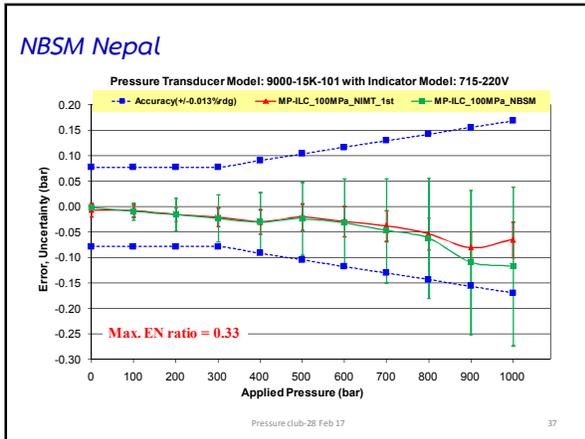
35

NBSM Nepal

Pressure club-28 Feb 17

36

Technical visit : NSBM, NML-BSTI, MASM and CSM

NML-BSTI Bangladesh

- 11 – 26 กรกฎาคม 2559 วันทำงาน อาทิตย์ ถึง พุธ
- นายลิขิต ไสหนู ร่วมสังเกตการณ์
- Mr. Md.Zahid Hussan, Inspector (Metrology) and Metrologist of Force and Pressure Laboratories of NML-BSTI
- Budenberg model 580 HX , capacity : 1200 bar

Pressure club-28 Feb 17

38

NML-BSTI Bangladesh

Items	Manufacturer cert. (Budenberg)	NMI cal report		Remark
PCU serial no.	459K	739D		
Weight set serial no.	A9068	A9038		
Low range Lamda	$7.3 \times 10^{-12}/\text{Pa}$	$7.91 \times 10^{-1}/\text{bar}$	$7.91 \times 10^{-6}/\text{Pa}$	
High range Lamda	$1.24 \times 10^{-12}/\text{Pa}$	$8.25 \times 10^{-4}/\text{bar}$	$8.25 \times 10^{-9}/\text{Pa}$	
Thermal exp. coeff	$1.65 \times 10^{-5}/\text{degree C}$	$2.3 \times 10^{-5}/\text{degree C}$		
Reference level	Stated	Not stated		
Fluid buoyancy / volume correction	Not stated	Not stated		Normally stated in the mfr. class A certificate
Surface tension corr.	Not stated	Not stated		

Pressure club-28 Feb 17

42

NML-BSTI Bangladesh

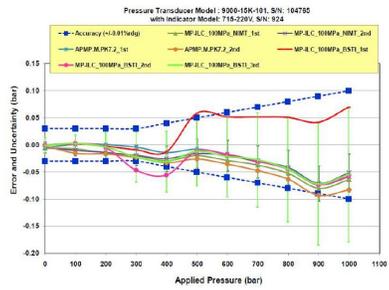
Sources	Value of ffective area at zero pressure	Remark
Manufacturer (Budenberg)	$4.03225 \times 10^{-6} \text{ m}^2$ (at 20°C)	
NMI cal report	$4.03279 \times 10^{-6} \text{ m}^2$ (at 23°C)	Diff. 134 ppm

A very much better value was found by max EN ratio reducing from 1.13 to be 0.68.

Pressure club-28 Feb 17

45

NML-BSTI Bangladesh

Pressure club-28 Feb 17

46

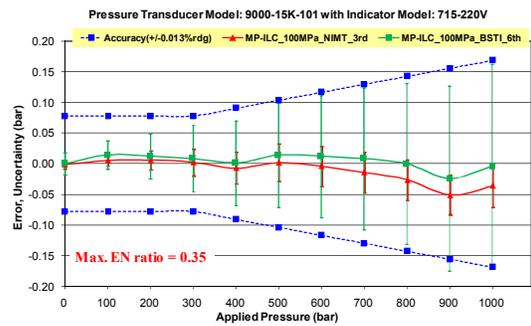
NML-BSTI Bangladesh

Pressure club-28 Feb 17

47

NML-BSTI Bangladesh

Pressure club-28 Feb 17

48

Technical visit : NSBM, NML-BSTI, MASM and CSM

MASM Mongolia

- 8-23 สิงหาคม 2559 วันทำงาน จันทร์ ถึง ศุกร์
- ดร. ทศนีย์ ไพรรื่นรมย์ ร่วมสังเกตการณ์
- Ms. Altanstetseg Tserenpil : Head of Mass Laboratory
- Mr. Gansukh Baatar : Specialist of the pressure laboratory

Pressure club-28 Feb 17

49

Technical visit at MASM Mongolia; August 2016

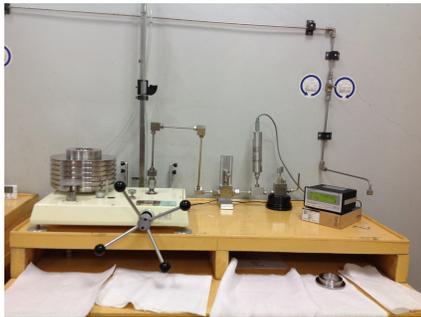

Pressure club-28 Feb 17

50

MASM Mongolia

- Pressurements model M 2200/1serial no. 12375-0, Capacity 1 bar to 30 bar & 1 bar to 700 bar

MASM Mongolia

Pressure club-28 Feb 17

52

MASM Mongolia

Pressure club-28 Feb 17

57

MASM Mongolia

Pressure club-28 Feb 17

58

MASM Mongolia

Pressure club-28 Feb 17

59

MASM Mongolia

Pressure club-28 Feb 17

60

MASM Mongolia

Parameters	10 th AUG 2016 (Pressure lab) 500 bar	11 th AUG 2016 (Mass lab) 500 bar
Max repeatability	0.019 bar (@ 450 bar)	0.006 bar (@500 bar)
Max fluctuation reading	0.022 bar (100 bar)	0.034 bar (@500 bar)
Max diff. of Zero reading (bar)	1.407, 1.392, 1.389, 1.403 0.018	1.418, 1.419, 1.418, 1.419 0.001

U standard (k=2)	EN ratio @ 500 bar		U(k=2) @ 500 bar	
	Measured on 10 th August (Pressure lab)	Measured on 11 th August (Mass lab)	Measured on 10 th August (Pressure lab)	Measured on 11 th August (Mass lab)
50 ppm	0.91	1.15	87 ppm	74 ppm
100 ppm	0.70	0.85	123 ppm	114 ppm

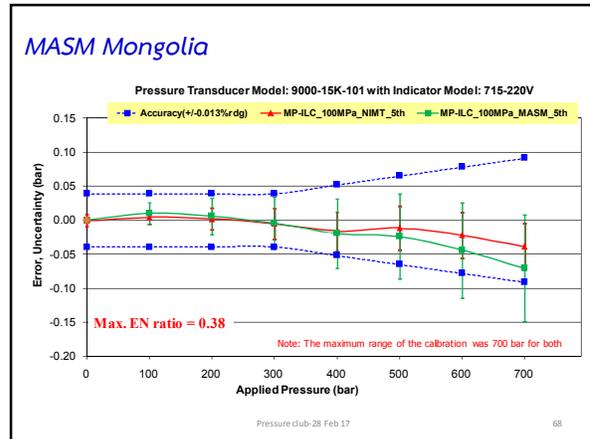
Pressure club-28 Feb 17 66

MASM Mongolia

Parameter	Pressure lab	Mass lab			
	10 th AUG *	11 th AUG *	11 th AUG	16 th AUG	17 th AUG
Largest Zero Dev.	0.018 bar	0.001 bar	0.002 bar	0.002 bar	0.002 bar
Largest Repeat	0.019 bar	0.006 bar	0.008 bar	0.002 bar	0.004 bar
U (k=2)	143 ppm	114 ppm	115 ppm	112 ppm	113 ppm
Max EN ratio	0.70	0.85	0.73	0.73	0.66

Note : * means 500 bar maximum pressure comparison

Pressure club-28 Feb 17 67

Technical visit : NSBM, NML-BSTI, MASM and CSM

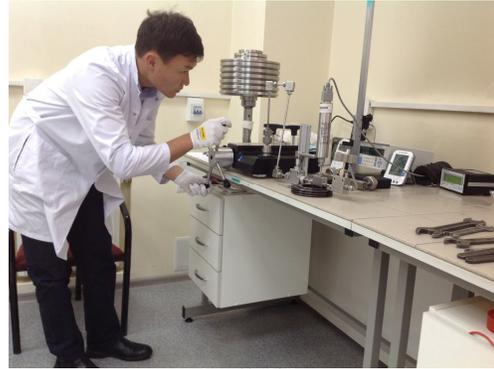
CSM Kyrgyz Republic

- 14-29 พฤศจิกายน 2559 วันทำงาน จันทร์ ถึง ศุกร์
- Mr. Bayaliev Almaz : Chief of pressure lab.
- Mrs. Gylgamal Moldalievna : lab staff
- Mrs. Elmira Abasbekova : lab of time, frequency : **ถ้ำม**
- DH-B 580 serial no. 301140 capacity 70 bar & 700 bar

Pressure club-28 Feb 17

69

CSM Kyrgyz Republic

Pressure club-28 Feb 17

70

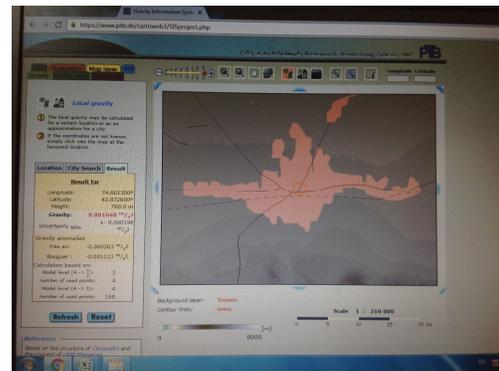
CSM Kyrgyz Republic

Pressure club-28 Feb 17

71

CSM Kyrgyz Republic

Pressure club-28 Feb 17

72

CSM Kyrgyz Republic

Measurement Comparison Result of CSM[5] and NIM1[6]

Equipment : Hydraulic Pressure Transducer   Manufacturer : PASCORIFIC, Inc.
 Model : 9000 15K, 101 (Transducer), 715-220V (Indicator)   SN : 104760 (Transducer), 521 (Indicator)
 Range : 0 to 700 bar (range)   Accuracy : 0.01 (range) to 0.005 (FS)

Calibration Lab : National Institute of Metrology (National)   Calibration Date : 18-Nov-14
 Cert. No. : MPAH.C.1603MPa_NIM1_06   Cert. No. : MPAH.C.1603MPa_CSM_06   Calibration Date : 18-Nov-14

Standard F [bar]	CSM Reading [bar]	Error [bar]	Uncertainty [-bar]	Standard F [bar]	CSM Reading [bar]	Error [bar]	Uncertainty [-bar]	FN ratio	
1.000	0.000	0.000	0.0025	0.000	0.000	0.000	0.0011	0.14	
100.0042	100.008	0.004	0.0081	90.0000	90.007	0.007	0.0125	0.45	
200.0063	200.008	0.002	0.014	180.0111	180.008	-0.013	0.0238	0.41	
300.0065	300.001	-0.005	0.019	270.0187	270.028	0.011	0.0342	0.66	
400.0069	400.000	-0.017	0.022	360.0106	360.021	0.011	0.0442	0.90	
500.0036	499.991	-0.013	0.023	450.0142	450.000	-0.014	0.0529	0.74	
600.0097	599.977	-0.022	0.023	540.0084	540.008	0.000	0.0605	0.82	
700.0011	699.960	-0.041	0.025	630.0120	630.019	0.007	0.0700	0.94	
								Max FN ratio	0.66

Pressure club-28 Feb 17

73

Pressure club-28 Feb 17

74

ขอบคุณครับ

Pressure club-28 Feb 17

75